

Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahibihî ecmaîn...

İ'lemû eyyühe'l-ihvân... İnne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

الزُّهْدُ أَنْ تُحِبَّ مَا يُحِبُّ خَالِقُكَ وَأَنْ تُبْغِضَ مَا
يُبْغِضُ خَالِقُكَ وَأَنْ تَتَحَرَّجَ مِنْ حَلَالِ الدُّنْيَا كَمَا
تَتَحَرَّجُ مِنْ حَرَامِهَا فَإِنَّ حَلَالَهَا حِسَابٌ وَحَرَامِهَا
عَذَابٌ وَأَنْ تَرْحَمَ جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ كَمَا تَرْحَمُ
لِنَفْسِكَ وَأَنْ تَتَحَرَّجَ عَنِ الْكَلَامِ فِيمَا لَا يَغْنِيكَ
كَمَا تَتَحَرَّجُ مِنَ الْحَرَامِ وَأَنْ تَتَحَرَّجَ مِنْ كَثْرَةِ

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

الْأَكْلِ كَمَا تَتَحَرَّجُ مِنَ الْمَيْتَةِ الَّتِي قَدْ اشْتَدَّ
نَتْنُهَا وَأَنْ تَتَحَرَّجَ مِنْ حُطَامِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا كَمَا
تَتَحَرَّجُ مِنَ النَّارِ وَأَنْ تَقْصُرَ أَمْلَكَ فِي الدُّنْيَا
فَهَذَا هُوَ الزُّهْدُ

(الدَّيْلَمِيُّ عَنْ أَبِي مَرْيَةَ)

RE. 212/3 (Ez-zühdü en tuhibbe mâ yuhibbu
hàlikuke, ve en

tubğida mâ yubğidu hàlikuke; ve en
tete Harrace min halâli'd-dünyâ, kemâ
tete Harracü min haramihâ... İlâ âhiri'l-hadîs.

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

“—Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ
salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ
muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ
salevât!” [Allâhümme salli alâ seyyidenâ
muhammedin ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

“—Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ salevât!
[Allâhümme salli alâ seyyidenâ muhammedin
ve alâ âli seyyidinâ muhammed...]

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın
serveri, sevgili

Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil
eylesin...

a. Zühd Nedir?

Deylemî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

الزُّهُدُ أَنْ تُحِبَّ مَا يُحِبُّ خَالِقُكَ وَأَنْ تُبْغِضَ مَا
يُبْغِضُ خَالِقُكَ وَأَنْ تَتَحَرَّجَ مِنْ حَلَالِ الدُّنْيَا كَمَا
تَتَحَرَّجُ مِنْ حَرَامِهَا فَإِنَّ حَلَالَهَا حِسَابٌ وَحَرَامِهَا
عَذَابٌ وَأَنْ تَرْحَمَ جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ كَمَا تَرْحَمُ
لِنَفْسِكَ وَأَنْ تَتَحَرَّجَ عَنِ الْكَلَامِ فِيمَا لَا يَعْنِيكَ
كَمَا تَتَحَرَّجُ مِنَ الْحَرَامِ وَأَنْ تَتَحَرَّجَ مِنْ كَثْرَةِ
الْأَكْلِ كَمَا تَتَحَرَّجُ مِنَ الْمَيْتَةِ الَّتِي قَدْ اشْتَدَّ
نَتْنُهَا وَأَنْ تَتَحَرَّجَ مِنْ حُطَامِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا كَمَا
تَتَحَرَّجُ مِنَ النَّارِ وَأَنْ تَقْصُرَ أَمْلَكَ فِي الدُّنْيَا
فَهَذَا هُوَ الزُّهُدُ

(الديلمى عن أبى هريرة)

¹ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.300, no:3365; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.379, no:6191; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.204, no:12935.

RE. 212/3 (Ez-zühdü en tuhibbe mâ yuhibbu hâlikuke, ve en tubğıda mâ yubğıdu hâlikuke; ve en teteharrace min halâli'd- dünyâ, kemâ teteharracü min haramihâ; feinne halâlehâ hisâbün, ve harâmehâ azâbün; ve en terhame cemîa'l-müslimîne kemâ terhamü li-nefsike; ve en teteharrace ani'l-kelâmi fîmâ lâ ya'nîke kemâ teteharracü mine'l-harâm; ve en teteharrace min kesreti'l-ekli kemâ teteharracü mine'l-meyteti'lletî kadi'stedde netnühhâ; ve en teteharrace min hutâmi'd-dünyâ ve zînetihâ, kemâ teteharracü mine'n-nâr; ve en taksura emeleke fi'd-dünyâ, fehâzâ hüve'z-zühd.)

Bu hadisi geçen defa okumuşsak da ehemmiyetine binaen bugün de okumayı arzu ettik.

(Ez-zühd) Zühd; dünyaya aldırmamak, ahirete rağbet etmek demek. Dünyaya itibar etmeyip ahireti tercih edenlere zâhid denir. “İbadât ü taatle vakitlerini geçirip, dünya zevkleriyle meşgul olmayan güruhtur.” diye tabir etmişler. Bunun hakikatini en güzel şekilde Peygamberimiz SAS Hazretleri bildirir.

Bu zühd, haddizatında bir zümrenin malı değildir. Yani içimizden bir zümre ayrılınsın, yemesin içmesin, dünyaya kulak asmasın; hatta biz onları besleyelim de onlar ibadât ü taatleriyle meşgul olsunlar; bu demek değildir. Bu hepimize lazım olan bir şeydir. Çünkü zühd, Peygamberimiz SAS'ın sıfatlarından bir sıfattır. O, dünyaya iltifat etmemiştir. Her çeşit nimet elinde olduğu halde, kendisinden başka başkalarını düşünmüş, elindeki nimetleri onlara dağıtmıştır.

Binaen aleyh, müslümanın da böyle olması lazım gelir. Hele haram şeyler hiçbir müslümana yakışmadığı halde, bugün müslümanlar haramlara boğulmuş şekildedir. Haram diye ona artık hiç iltifat edilmemesi lazım gelirken, o haramların üzerinde titizlikle duruluyor. Onlar zühd diye değil, müslümana da yakışmaz. Onun için Efendimiz SAS' buyurmuş ki:

“—İnsanların içinde öyle şeytanlar vardır ki, insanları baştan çıkarırlar.”

Meselâ “Şeytan var!” deriz. Var da şeytan da bir mahluk. O şeytanın gücü yetmez bizi bir yerden bir yere sevk etmeye. Mesela buradan kaldırıp da bir meyhaneye veya bir kötü yere götürmeye şeytanın gücü yetmez. Şeytanın elinden gelen, ancak bir vesvesedir. “Hadi gel, git buraya!” filan diye içeriye laf düşürür. Ama çekip de elinden götüremez.

Sen dayanırsan;

“—Orası haramdır, gûnahtır ben öyle yerlere gitmem!” dersen, elinden kurtulursun.

Fakat insan şeytanları vardır ki, seni zorla oraya sevk ederler. Seni zorla kandırır, alır, oraya götürür. Binaen aleyh insanın şeytanı o yaratılan şeytandan daha tehlikelidir.

O zaman, Peygamber SAS'in zamanında şeytan oyun oynayamıyor. O zaman paralarla iş görülürmüş. Paraları terk eden insan zâhid sayılırmış: “Paraya iltifat etmiyor, dünyaya iltifat etmiyor. Hah, bu adam zâhid!” derlermiş. “Ama ümmetimin üzerine bir zaman gelecek ki, o zaman insanlardan kaçmak paradan

kaçmaktan daha faydalı olacak insanlara... Çünkü insanların şeytanları, insanları günahlara doğru sevk edecekler.” buyuruyor.

Şimdi meselâ, tütün içmek. Tabi buna çocukluktan alışılıyor. Çocukluktan alışılırken, işte emsaller birbirlerine ikram ediyorlar:

“—Aptal bunu içmeyen! Bunu içmemek de olur muymuş? Bu erkeklik şerefidir.” diyorlar.

Bunların böyle bir sürü beylik sözleri var. Bu sözlerle birbirlerini iğfal ederek, daha küçük yaşlarında kandırılıp insanlar buna alıştırılıyor. Halbuki faydalı mı? Hiç de faydalı değil. Baştan aşağı hepsi zarar.

Çok acıptır ki bakınız: Bu sigara çıktığında, zamanın uleması, Arabistan’daki, buradaki, başka yerlerdeki alimler, ittifakla bunun haramlığına hüküm vermişler, “Haramdır!” demişler.

Bugünün insanı ise, buna helâl diyecek kadar sigarayı yüceltmıştır. Herkes de bunlara hürmet eder, saygı gösterir.

“—Filan efendi böyle diyor. Gazetesinde yazıyor, mecmuasında yazıyor.”

Nerdeyse helâllğine hükmedecek. Bak insanları kandıran şeytana bak! Şeytan, bunu zorla ağzına tıkıp da içiremez. Fakat öteki; sana faydasından bahsedecek, erkekliğinden bahsedecek, şecaatinden bahsedecek, işte çeşitli şeylerden bahsederekten insanı kandıracak. Binaen aleyh, “Ahir zamanda bu gibi insanlardan kaçmak, o eski zamanların sofularının paraları terk etmelerinden daha efdaldır” diyor.

Sonra bakınız, bugün ulemanın ittifakıyla haram denilen sigaranın vücuda zararını inkâr edecek kimse çıkar mı? Çıkmaz. “Bunun da şu faydası vardır.” diyen çıkmaz. Ağızdaki dişleri berbat eder, boğaz yollarını berbat eder, ciğerin yollarını berbat eder, içerde envai çeşit fesatlar yapar. Başı bulandırır.

İçkinin zaten haram olması başı döndürdüğü, aklı kaybettirdiği için denmiş. Sigaraya da tedrici alıştırıldığı için vücut bunu fark edemiyor. Birdenbire, birden çok iç, iç! Bak nasıl sarhoş ediyor adamı. Fakat tedrici, birer birer içildiği, arada farklılıklar olduğu için o tesirini gösteremiyor ama yapacağı fenalığı yine vücuda yapmaktadır. Onun için doktorlar bazı hastalarını tedavi ederlerken sorarlar:

“—Sen sigara içiyor musun?” Bakıyor da anlıyor.

“—İçiyorum.”

“—E onu terk edeceksin.”

“—Edemem.”

“—Hiç olmazsa azaltacaksın. Çok azaltacaksın ve sonunda terk edeceksin” derler.

Demek ki faydalı bir şey olmadığı belli.

O dünya işi. Şimdi bizim bir de iktisat işimiz var. İktisaden biz ufak bir milletiz. Bugün zorlukla yaşayan milletiz. Her şeyi kendimiz yapamıyoruz, edemiyoruz, acımız var her tarafta. Hatta buğdayımızı, yediğimiz buğdayımızı bile dışardan getirme mecburiyetinde kalıyoruz. Bu kadar aciz haldeyiz.

Şimdi biliyor musunuz bir günde içilen sigara parasının ne kadar tuttuğunu? Hepiniz bilirsiniz. Çok kolay bir hesap. Bugün “36 milyonuz!” diyoruz. En aşağı bunun yarısından fazlası içiyor herhalde. Biz 15 milyonunu içer farz edelim yahut 20 milyonunu içer farz edelim. Bugün 4-5 liradan ne tutar? Ne tutar 15 milyondan? Ya... 45-50 milyon bir güç olur. Bir günde. Bunu 365 günle çarparsan ne büyük rakam tutar.

Ama diyeceksiniz ki:

“—Tekel İdaresi’nin kârına mal olur bu iş Hocaefendi.”

Öyle dersin ama hayır! Biz bunu satalım Avrupalılara, dış memleketlere satalım. Bu paralarımızı da memleketin ihtiyacına verelim. Cebimize koymayalım bir daha. Memleketimizin ihtiyacına bunu da harcayıverelim. Günlük 50 milyon yapar, sene de bilmem şu kadar yüz milyon yapar, milyarlar yapar. Eee! Bu bizim için şart değil mi, lazım değil mi?

Binaen aleyh, zühd denilen şey keyfine mâni olmak. Helâl olan ekmeğini az yiyor efendi, helâl olan ekmeğini az yiyor. Helâl olan ete iltifat etmiyor her zaman. Helâl olan tavuğuna, şusuna busuna iltifat etmiyor, azıcık bir şeyle idare ediyor, gerisini Allah yolunda harcıyor. Haramlardan değil helalinden kesiyor.

Ama bugün bizim halimiz çok acınacak durumda. Bugün yaz mevsimi, kimsenin hürriyetine karışacak değiliz. Fakat bizim için hakikaten çok acıdır. Bugün deniz alemlerine, yazlıklara giden zavallı kardeşlerimizin en aşağı bir kişiye

zannedersem 10 bin liradan aşıya mal olmaz. Sayfiye dediğimiz bir yazlık 10 bin liradan aşıya mal olmaz. Bir sürü kardeşlerimiz bu 10 bin liralari senenin iki ayi için feda ediyor. Memleket hesabına gelince, kıyamıyor. Vatan hesabına gelince, kıyamıyor. Allah hepimizi affetsin, mağfiret eylesin...

Sonra hac mevsimi gelince hacılarımızın harcadığı 5 bine kıyametler kopuyor. Canım, 5 bin harcıyor çok değil. Bugün sayfiyelere 10 bin liradan aşı gidilmez. Ama diyeceksin ki:

“—Onun parası burada kalıyor.”

Hacının parası da burada kalıyor. Devletin tayyaresine veriyor, şusuna veriyor, busuna veriyor, ancak bin lirası dışarıya ya gider ya gitmez.

Zühd hepimize lazım. Peygamber SAS Hazretleri niçin yememiş, niçin karnına taş bağlamış, niçin dünyaya iltifat etmemiş, niçin bir konak yapmamış? O Peygamber olduğu halde kayserlerin mükemmel konakları olsun da, sarayları olsun da Peygamber SAS neden yerde yatsın? Biz bile bugün yerde yatmıyoruz.

Terğîb ve Terhib’de görmüştüm. Peygamber SAS’in hanımlarından birisinin evi çitten örölmüş. Böyle çit, mâlûm çubuklarla örölmüş. “İçeriden bakılınca dışarısı görölüyordu.” diyor. Dışarıdan bakılınca da içerisi göröllebiliyordu. Çit malum işte. Efendimiz SAS bir gazaya gittikleri vakit, bu validemiz sıvatmış. Dışarıdan içerisi görölmesin, içeriden de dışarısı görölmesin diye bir sıva vurdurmuş.

Rasûl-ü Ekrem SAS Efendimiz gelince onu tenkit etmişler:

“—Neden bunu böyle yaptın?” demişler.

Allah hepimizi affetsin... Zühd, yalnız sofulara mahsus değil, Bütün Ümmet-i Muhammed’in hepsine lâzım. Bu zühdü takınmadıkça biz, salâh ve felâh yolunu bulamayız.

Aziz kardeş, dünyada yaşayacağız. Pekiyi yaşayalım! Ne kadar yaşayacağız? Bir kere 20 yaşına kadar çocuklukla geçiyor ömür. Gençlik, çocukluk, okumak mokumak gidiyor. Ondan sonra işte hayata atılıyor insan. Derken 50’den sonra yıkılıyor kendisi aşağıya. Ondan sonra da ihtiyarlık devri başlıyor. A! Ondan sonra da alıp götürüyorlar vesselam.

Bu 20-30 senelik geçici bir hayat, bu da herkes için muayyen değil. Bu o kadar yorulmaya, üzölmeye değer mi ya? Asıl bizim gayemiz ahiretimizdir ki, ebediyet alemidir. Fâniyi bırakırsan, ebediyeti bulursun. Fâniye itibar ettikçe, ebediyeti ele geçiremezsin. Onun için Peygamber SAS, zühdü ihtiyar etmiş. O, zühdü ihtiyar edince, onun ümmeti olan bizlere de zühd düşer.

Onu bırak efendi! Şimdi bugün dünyamızda, dünyaya meydan okuyan “Japon” denen bir devlet var ortada. İşte Japon. Bugün iktisâden çok yükselmiş bir devlet. Buradan edindiğimiz intibalar da, bu adamların, yani eski Japon ailesinin dünyaya kat’iyyen iltifatlarının olmadığıdır. Japonların evlerinde süse, saltanata ait bir şeyler yoktur. Kaşıkları bile yok. Hepsi

eski ana babalardan gördükleri, iki sopayla yiyorlar. İki çubukla yiyorlar yediklerini. Çatala, kaşığa, tabağa da iltifat etmiyorlar. Sebebi; hep istiyorlar ki dünyada başka milletlere üstün olsunlar.

“—Böyle sefahata dökülürsek, diğer devletlerle aşık atamayız, meydan okuyamayız!” zihniyeti onlarda galip.

Bizde ise;

“—Borç gırtlığı geçtikten sonra ne olursa olsun!” derler. Onlarla kıyaslarsak, halimiz haraptır.

Onun için bize Peygamberimizin yolundan başka yol yoktur. En güzel yol Peygamber SASin bıraktığı yoldur. O, önümüzde rehberimizdir. Rehber başkası değil Peygamber SAS’dır. Allah-u Taala onu bize onun için rehber yollamıştır. Onun huyu, ahlakı, gidişatıdır müslümanlara örnek olacak. Boyu posu Allah isterse ayrı ayrı verir. Boyda posta iş yok. Fakat iş, örneklik onun ahlakı, onun gidişatı, onun izi. Onun izini bıraktın mı saadeti, selâmeti arama.

Ama insanlar kıymet itibariyle çeşitlidir tabii. Bir takım insan var ki hiç buna kulak asmaz, zevkinde sefasında. Bu zevkinde, sefasında olan insanlar diğer insanların da gözüne batıyor, “Ya bu yaşasın da ben niye böyle perişan yaşayayım” diyerek onunla aşık atmaya kalkıyor. İşte “insanlardan kaç!” dediği bu.

İmam-ı Azam’ın çocuğuna vasiyetinde de bu var, Abdü’l-hàlik-ı Gücdevânî Hazretleri’nin vasiyetinde de bu var:

“—İnsandan yılandan kaçır gibi, aslıandan kaçır gibi kaç!” dedikleri seni aldatırlar, felakete sürüklerler, dünyayı sana sevdırırler.

Sen de dünya için geceni gündüzüne katarsın, derken bir gün Azrail AS gelir, alır gider vesselam.

Demin de arz etmişim, bu dünyaya Cenab-ı Hakk’ın çeşitli kulları gelmiştir. Ne Firavunlar, ne Şeddatlar, ne Nemrutlar, ne hükümdarlar gelmiş, ama hepsi gitmiştir. Hiçbirisine bu dünya kalmamıştır.

Hatta bunların içinden birisi —Şeddat olsa gerek— bir cennet yapıyor. Peygamberlerden duyuyor cennetin vasıflarını, “Ben de yaparım!” diyor. Paralar çok herifte... Bir mıntıka ayırmış, gayet güzel ağaçlarla, sularla, envai çeşit köşklerle süslemiş, püslemiş, düzenlemiş. Kim bilir kaç senede yaptıysa onu, efrad-ı ailesine de

“—Gelin benim cennetimi görün!” demiş.

Toplamış hepsini, tabii bir hududu var içeri girecekler. Bu huduttan içeri girerlerken Allah-u Teàla Azrail’e demiş ki:

“—Al canını!”

Ayağının birini atmış, ötekini atmadan cehen-nemi boylamış.

Bu dünya işte! Yapsan da içine girsen ne olacak? Ölüme mahkûm değil misin? Bırakıp gideceksin en nihayetinde. Binaen aleyh, bırakıp gideceğin bir şeye bu kadar tamah etmek, bu kadar üzerinde saplanıp kalmak, elbette akıllı insanların işi değildir.

Onun için zâhidlik, akıllılıktır. Zühd, aklın alâmetidir. Akıl, dünyanın arkasında olan ahiretin ebediyetini ister. Oradaki saadet, oradaki selâmet hiçbir yerde bulunmaz. Hepsi hazırlanmış nimetler; zorluğu yok, sıkıntısı yok, derdi yok, meşakkati yok bir âlem... Böyle alemleri tabii herkes ister.

Onun için zühdün tercihi aklın iktizasıdır. Dünyaya iltifat da akılsızlığın alâmetidir. Çünkü ne kendine faydası var, ne başkasına faydası var; mahvolur gider.

Onun için zühdün tarifinde birinci olarak Efendimiz'in söylediği cümle:

1. *(En tuhibbe mâ yuhibbu hâlikuke, ve en tubğıda mâ yubğıdu hâlikuke)* “Senin yaratan Halikının sevdiğini sevmen, Halikının sevmediğini sevmemendir. Yâni Allah'ın sevdiği şeyi senin sevmen; Allah'ın buğz ettiği, kızdığı şeye de senin buğzetmendir. Zühd budur.”

Bu eldeki en güzel terazidir. Hiç bozulmaz. Altın bir terazi, koy kendini o teraziye bak bakalım! Halikının sevdiklerini seviyor musun? Halikının sevmediklerini sevmiyor musun? Eğer bu sıfat sende varsa, ne mutlu sana! Ne bahtiyar insansın. Yoksa; bu sıfatı kazanmak için elinden geleni yapmaya çalışırsan, yine ne mutlu sana!

2. *(Ve en teteharrace min halâli'd-dünyâ, kemâ teteharracü min haramihâ)* “Dünyanın helâlinden, haramından kaçınır gibi sakınmandır.”

Yâni dünyanın helâlinden sakın. Haramından nasıl sakınıyorsun, korunuyorsun, “Aman! Haramdır yemeyeyim” diyorsun, helaline de böyle de. Ne zaman ki helaline de böyle diyebilirsən o zühd sahibi olursun. Dünyada da, ahirette de mes’ud olursun. Zühd demek aç kalıp ölmek demek değil, dünyaya iltifat etmeyeceksin o kadar.

(Feinne halâlehâ hisâbün) “Çünkü helali hesaptır. Onun da hesabı vardır. (Ve harâmühâ azâbün) Haramı da mutlaka azaptır.”

3. *(Ve en terhame cemîa’l-müslimîne kemâ terhamü li-nefsike.) “Bütün müslümanlara merhamet etmendir, kendine merhamet ettiğin gibi...”*

Kendine nasıl acıyorsan veya acıyabiliyorsan bütün Ümmet-i Muhammed’e de böyle acımadıkça, merhamet sahibi olmadıkça zâhid olamazsın.

“—E ben yaşayayım, denize giderim, işte şuraya giderim, buraya giderim, param da çok yaşarım. Avrupa’ya da giderim, her yere giderim. Aman memlekettekiler kıvranıyormuş, bana ne be!”

Böyle dediğin vakit, zâhid olamazsın!

4. *(Ve en teteharrace ani’l-keîmi fîmâ lâ ya’nîke, kemâ teteharracü mine’l-harâm) “Haram sözlerden kaçındığın gibi, boş olan, faydasız olan, anlamsız olan, bir fayda getirmeyecek olan konuşmalardan, lâkırdılardan da uzak durmandır.”*

Bu da zühddür. Faydası olmayan boş laflardan da çok sakın! Nasıl? Haramdan nasıl sakınıyorsun, faydasız boş lafı söylemekten de öyle sakın! Gevezelik dediğimiz bizim, faydasız söz. Bunların içine gıybetler girer, nemimeler girer, hasetlikler girer, birçok şeyler girer. Bunlardan uzak dur! Alıştı mı bir kere insan çok konuşmaya, gevezelikle her türlü şeyi yapar.

5. *(Ve en teteharrace min kesretü'l-ekli, kemâ teteharrecü mine'l-meyteti'lleti kadi'stedde netnüha)* “Kokuşmuş ve kokusu şiddetlenmiş bir cîfeyi, leşi yemekten uzak durduğun, sakındığın gibi, çok yemekten uzak durmandır.”

Kokmuş bir et var, kokmuş. Bunları insan yiyor mu? Ne kadar güzel de olsa kokmuştur diyor, atıyor onu. Ama kıymetliymiş, mıymetliymiş bakmıyor, “Kokmuş, yersem zararı olur bana!” diyor ve kaçıyor ondan. Ölü hayvandan, ölü etten, ölü şeylerden.

Ha! Sen onun için çok yemekten böyle kaç!

Ama biz bugün hep nefsin esiri, kölesi haline gelmişiz ki en güzel yemekleri adeta karınlarımız şişinceye kadar, hatta nefes alamayınca kadar yeriz. Hele öyle sevdiğimiz bir şeyler oldu mu bir türlü elimizi çekemeyiz ondan. Ve bunun için de paralarımızı harcamaktan sakınmayız.

“—Yiyelim, kuvvetli olalım!”

Vücudun kuvvetli olmuş olmamış ne olacak! Aslanlar en kuvvetli ama hayvandır. Sen vücudunu besleme, aklını kuvvetlendir, ruhunu kuvvetlendir! İşe yarayacak akılla ruhtur.

Zaten akıl deyince yine bir manada ruhu murad etmişlerdir.

6. *(Ve en teteharrace min hutâmi'd-dünya ve zînetihâ, kemâ teteharracü mine'n-nâr)* “Dünyanın servet ve zînetinden, servet ü samanından, otundan, samanından, süs ve zînetinden sakınmak, uzak durmak, ateşten uzak durur gibi uzak durmak da zühddür.”

Şimdi bak dünyanın ziynetleri var. Güzel evler, güzel mobilyalı evler, güzel saltanatlı evler. Hepimiz bayılıyorruz bugün bunlara... O yaz sayfiyelerindeki güzel bahçeli evler. Hep bunların kurbanıyız. Ama Peygamber SAS;

“—Bunlardan uzak ol, bunlardan sakın!” diyor.

Müslüman, ateşten nasıl sakınıyorsan, böylece bu dünyadan da sakın! Bu dünyaya iltifat etme! Bu dünyaya kendini kaptırma, ahiretini unutma! Sen Allah'ın kulusun, senin için ahiret var.

7. *(Ve en taksura emeleke fi'd-dünyâ)* “*Ve dünyada emelini kısa tutmandır. (Fehâzâ hüve'z-zühd) İşte bunları yapmak, asıl zühd budur.*” diye Efendimiz sonunda bir daha te'kiden, “İşte zühd, bu saydıklarımıdır!” diye buyurmuş.

İşte bu zühddür ki, aklın kemalinin alâmetidir. Akıldaki kemâlin alâmeti saraylarda oturmak değil, sarayları bina edip de onların içinde saltanat sürmek değil; asıl akıl, saltanatı terk etmektir. Çünkü bunun arkasında ahiret var. Dünya nimetlerine, saltanatlarına kapılanların akılları olmadığı için, dünyalarını elde etmek için ahireti feda ediyorlar,

b. Dullara ve Miskinlere Yardım Eden

Ahmed ibn-i Hanbel, Buhârî, Müslim, Tirmizî, Neseî, İbn-i Mâce ve İbn-i Hibbân, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:²

السَّاعِي عَلَى الْأَرْمَلَةِ وَالْمِسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ الْقَائِمِ اللَّيْلِ الصَّائِمِ النَّهَارِ
(حم . خ . م . ت . ن . ه . حب . عن أبي هريرة)

RE. 212/4 (Es-sâî ale'l-ermeleti ve'l-miskîn, ke'l-mücâhidi fî sebîli'llâh, evi'l-kàimi'l-leyli es-sàimi'n-nehâr.)

(Es-sâî ale'l-ermeleti ve'l-miskîn) “Dul ve miskinlerin hizmetine koşan kimse, (ke'l-mücâhidi fî sebîli'llâh) Allah yolunda cihad eden mücahid gibidir; (evi'l-kàimi'l-leyli es-sàimi'n-nehâr) veya gece ibadet eden, gündüz oruç tutan kimse gibidir.”

² Buhârî, Sahîh, c.V, s.2047, no:5038; Müslim, Sahîh, c.IV, s.2286, no:2982; Neseî, Sünen, c.V, s.86, no:2577; İbn-i Mâce, Sünen, c.II, s.724, no:2140; Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.II, s.361, no:8717; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.X, s.55, no:4245; Taberânî, Mu'cemü'l-Evsat, c.II, s.50, no:1215; Abdü'r-Rezzak, Musannef, c.XI, s.299, no:20592; Beyhakî, Şuabü'l-İman, c.VII, s.470, no:11029; Beyhakî, Sünenü'l-Kübrâ, c.VI, s.283, no:12444; Neseî, Sünenü'l-Kübrâ, c.II, s.46, no:2358; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, Kitâbü'l-İyâl, c.II, s.811, no:610; Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.II, s.342, no:3547; Buhârî, Edebü'l-Müfred, c.I, s.59, no:131; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhârî, Sahîh, c.V, s.2237, no:5660; Tirmizî, Sünen, c.IV, s.346, no:1969; Safvan ibn-i Süleym RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.321, no:6020; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XIII, s.359, no:13306.

Şimdi iki sınıf insan var:

Ermele, kocası vefat etmiş, dul kadın demek. Evlenmiş ama kocası vefat etmiş. Tabii, dulun nesi vardır?.. Dulun çocuğu vardır; kendisini himaye edecek eşi ahirete göçmüştür, yardıma muhtaçtır.

Miskin de, fakirliği çok ziyade olan, kendisini geçindirecek bir şey yapamayan, iş göremeyecek kadar aciz olan kimse demektir.

Binaen aleyh, gerek bu dul kadınların ve bu miskinlerin idame-i hayatları için çalışan insanlar, Allah yolunda, düşman karşısında göğüs gerip dövüşen insanların sevabını alır.

Şimdi bak aziz kardeş! Ne büyük acı. Kadın dediği mahlûk bir demet güle benzer. Onu Allah'ı Teàla bir evin idaresi için yaratmıştır. Oradan nesil gelecek, o ev hayatını o vasıtayla idare edecek. Erkek yalnız çarşıda çalışsın da, akşam evine gelince sıcacık bir çorbası olmazsa, üstü başı yıkanmazsa, o hayat olmaz. Onun için, onları Cenab-ı Hak ev hanımı olarak yaratmış, bir de neslin idamesine vesile kılmıştır.

Bunu böyle lalettayin başıboş olarak bırakmak, hristiyan hanımları gibi başıboş bırakmak veya şurada burada çalıştırmak müslüman erkek için bir züldür. Müslüman erkeğe hanımını fabrikada, şurada burada çalıştırmaya razı olması, onun erkekliğinin yokluğuna alâmettir. Müslüman erkeği hanımının üzerine kanat germiştir. Böyle o kokuyu, o erkeğin koklaması için Cenab-ı Hak ona vermiştir. Onu öyle başıboş her yere salmak caiz görülmemiştir.

Evli kadını kocası himaye edecek, bakacak. Bazen de kocası vefat ediyor, kadın kocasız kalıyor. Kocasız olunca ne yapsın? Bu fabrikaya gitmesin de ne yapsın şimdi? Onun için bize diyor ki:

“—Bu kocasız hanımı da siz muhafaza edecek, onu evinde oturtacak, ev hanımı olarak kocalıdan daha güzel bakmak suretiyle uğraşırsanız, harp meydanında göğsünü gerip düşmanla mücâhede eden askerin aldığı sevabı siz de alırsınız!” diyor.

Ermile dedikleri dullar. Bu dullara kızlar da dahildir. Kıza da ermile denir, evlenene kadar kocası yok çünkü. Binaen aleyh bu gibi insanların himayesini de bize bırakmıştır Cenab-ı Hak. Onları da biz gözetmek mecburiyetindeyiz.

Ama zevk ü sefaya dalınca;

“—Gitsin çalışsın efendim, bana ne, ben mi uğraşacağım onlarla?” diyor.

Tabii cemiyetimiz yok, teşkilatımız da yok. Ne yapacak zavallı. Kapının önüne geliyor açıyor orada avucunu, beş-on kuruş vereceksen ver, onunla karnını doyuracak, ekmek parası alacak. Bu müslümanın vicdanına yakışır mı? Bunu müslüman yapabilir mi? Onun için feryad ediyor, bağırıyor, “Böyle idare, iş olmaz!” diyor. Niçin? Müslümanlığı tatbik etmiyoruz da ondan.

c. Anne-Babası ve Ailesi İçin Çalışan

Kur’a ile açtığım yerden, karşıma gelen hadis-i şeriflerden oku-yorum. Enes RA’ın rivayet ettiğine göre,

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

السَّاعِي عَلَى وَالِدَيْهِ لِيَكْفَهُمَا أَوْ يُغْنِيَهُمَا عَنِ
النَّاسِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَمَنْ سَعَى عَلَى زَوْجٍ أَوْ وَلَدٍ
لِيَكْفَهُمْ وَيُغْنِيَهُمْ عَنِ النَّاسِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَالسَّاعِي عَلَى نَفْسِهِ لِيُغْنِيَهَا وَيَكْفَهَا عَنِ النَّاسِ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالسَّاعِي مَكَاذَةً فِي سَبِيلِ
الشَّيْطَانِ

(طس. عن أنس؛ ك. عن أبي الدرداء)

RE. 212/5 (Es-sâi alâ vâlideyhi, li-yeküffehümâ ev yuğniyehümâ ani'n-nâsi fî sebîli'llâh; ve men seà alâ zevcin ev veledin, li-yeküffehüm ve yuğniyehüm ani'n-nâsi fî sebîli'llâh; ve's- sâi alâ nefsihî, li-yuğniyehâ ve yeküffehâ ani'n-nâsi fî sebîli'llâh; ve's-sâi mükâedetên, fî sebîli's- şeytân) Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Es-sâi, sa'y eden demek. Sa'y etmek de koşuşturmak, çalışmak, gayret etmek mânâsına geliyor.

³ Taberânî, Mu'cemü'l-Evsat, c.VIII, s.277, no:8630; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.18, no:9237; Mecmaü'z-Zevâid, c.IV, s.596, no:7710; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XIII, s.360, no:13307.

(Es-sâi alâ vâlideyhi) “Anne ve babası için koşturan, sa’y ü gayret eden kişi...” Neden?.. (Li-yeküffehümâ ve yuğniyehümâ ani’n-nâsi) “Onların ihtiyaçlarını karşılamak ve onları insanlara muhtaç duruma d  smekten kurtarmak için...” Bu gayreti yapan kişi nedir?.. (F  sebîli’llâh) “Allah yolunda çalışıyor demektir.”

(Ve men seç al  zevcin evveledin, li-yek ffeh m ve yu niyeh m ani’n-n si f  sebîli’llâh) “Bir de hanımı için, e i için yahut çocuğu için; onların ihtiyaçlarını karşılamak, insanlara muhtaç duruma d  şmesini engellemek için, onlar için çalışan, ko turan; o da f  sebîli’llâh’tır. Allah yolunda cihad eden mücahidler gibidir.”

(ve’s-s i al  nefsihî, li-yu niyeh  ve yek ffeh  ani’n-n si f  sebîli’llâh) “Kendisi için çalışan, kendi nefsi için, kendi z tı için, kendisi için çalışan; onu m sta n  kılmak için, insanların eline bakmaktan, onlardan yardım istemekten, dilenmekten kendisini korumak için gayret eden kimse de, f  sebîli’llâh’tır.”

Dinimiz, kendisini de başkalarına el a mayacak şekilde çalışıp kazanma yoluna teşvik eder. Bu kazanma, çalışma yolları memleketimizde el-hamdü lillah vardır. Ufacık aklı olan insan a  kalmaz bu memlekette... Su satar, soğan satar, tuz satar, gıda satar ekmeğini kazanır yine. Mutlaka bir fabrikanın fabrikatörü olmak, bir dairenin müdürü olmak şart değil ya. Ekmek parasını kazanmak için çeşitli yollar var, hangisinden olursa olsun Cenab-ı Hak sana bir kazanç yolu verir. Bunların hepsi f  sebilillahtır.

(Ve's-sâi mükâedeten fî sebîli's-şeytân) “Hile ve hud’a yapmaya koşturan, fesad için, zulm için, etrafındakilere gurur kibir satmak için çalışan o şeytan yolundadır. Rahman yolunda değildir. Hata işlemektedir, günah işlemektedir, kendisinin mâneviyâtını tehlikeye düşürmektedir. Ahiretini mahvetmektedir.”

“—E çalışmayalım mı?”

Çalış ama Allah için doğru çalış, hileli değil...

Onun için, Allah hepimizi affetsin, zühd yolunu bıraktın mı öteki yol açılır. Zühd yolunu bıraktın mı, tasavvuf yolunu, tarikat yolunu, Hak yolunu, Allah yolunu, Peygamber yolunu bırakınca şeytan yolu açılıyor. Binaen aleyh sen şeytanın yolunu kapayarak, Peygamberin gittiği yola bak! Onun hayatını örnek al, onun hayatına imren!

Sen bu kadar çok çalışıyorsun da, ben bu kadar çok çalışıyorum da, kaç gece kalkıp da gece namazı kılabiliyoruz? Teheccüd denilen namaz, farz namazlarından sonra müslümanın en kıymetli namazıdır. Fakat gece hangimiz kalkıyoruz da Allah için iki rekât, dört rekât bir namaz kılabiliyoruz?

Ama gece yarılarna kadar, gece yarılardan daha fazla oturup da çene çalmak, o bizim için en büyük şeref.

“—Bu gece 2’ye kadar oturduk, 1’e kadar oturduk!” diye övünürüz de.

“—Ne yaptın sabah namazını?”

“—Zoru zoruna, darı darına kalktım da kıldım.”

“—Olur mu ya! Müslümanın sabahleyin camiye gelmesi, namazını camide kılması Allah-u Tealâ'nın ve Peygamber SAS'in emridir.

وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

(البقرة: ٤٣)

(*Ve'rkeû mea'r-râkiîne*) [Rükû edenlerle beraber rükû edin!] (Bakara, 2/43) Emri ilahî...

“—Namazı evde yalnız kılın!” demiyor, “Toptan kılın namazı, beraber kılın namazı!” buyruluyor.

Niçin? Sular toplanıyor, dereler oluyor, çarkları döndürüyor. Suların topluluğu sayesinde oluyor. Toplanmasalar daneler yerlerinde kaybolurlar, hiçbir şeye yaramazlar.

Müslümanlar da toplandıkları vakit dağları aşarlar. Toplanmazlarsa, istediğin kadar evinde namaz kılsın, camide kıldığın iki rekat namazın sevabını alamaz! Sabaha kadar namaz kılsan, camide kıldığın iki rek'at namazın sevabını alamazsın. Bu kadar mühimdir. Ama ne uykuyu terk edebiliyoruz, ne zevki terk edebiliyoruz. Git deniz kıyılarında, ezan sesini duyamazsın.

d. Secdenin Yapılışı

Taberânî, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

السُّجُودُ عَلَى سَبْعَةِ أَعْضَاءِ الْيَدَيْنِ وَالْقَدَمَيْنِ
وَالرُّكْبَتَيْنِ وَالْجَبْهَةِ وَرَفَعَ الْيَدَيْنِ إِذَا رَأَيْتَ
الْبَيْتَ وَعَلَى الصَّفَاءِ وَالْمَرْوَةِ وَبِعَرَفَةَ وَبِجَمْعِ
وَعِنْدَ رَمْيِ الْجِمَارِ وَإِذَا أُقِيمَتِ الصَّلَاةُ

(طب. عن ابن عباس)

RE. 212/10 (Es-sücûdü alâ seb'ati a'dâin: El-yedeyni, ve'l- kademeyni, ve'r-rükbeteyni, ve'l-cebheti; ve ref'u'l-yedeyni: İzâ raeyte'l-beyte, ve ale's-safâ ve'l-merveti, ve bi-arafate, ve bi-cem'i, ve inde remyi'l-cimâri, ve izâ ukîmetü's-salâtü.)

Şimdi bakın, bazen insanın nazar-ı dikkatini celb ediyor. Namaz kılan insanlar; on seneden, yirmi seneden belki otuz-kırk seneden beri namaz kılan insanlar, secde azalarının nasıl olduğunun farkında değil. Ekseriyetle secdeye yatan adam bazen ayağını böyle ters koyar. Bunun secdesi olmaz.

⁴ Taberânî, Mu'cemü'l-Kebîr, c.XI, s.452, no:12282; Ziyâü'l-Makdîsî, el-Ehâdîsü'l-Muhtâre, c.IV, s.190, no:310; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.459, no:19772; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XIII, s.365, no:13315.

Secde yedi aza üzerine olacak. Ayağını ters koyan adamın arkası üzerine yatırıyor ayağını onun secdesi tamam değil. Secdede ayak parmaklarının altı kibleye dönecek. Parmakların altı kibleye dönecek. Buna secde derler. Yoksa olduğu gibi yatırılmış, yürüdüğümüz gibi öyle konmuş ayaklar secde yapmamıştır. Onun için buyrulmuş ki:

(Es-sücûdü alâ seb'ati a'dàin) Secde yedi a'za üzerine olur:

1-2. *(El-yedeyn) "İki el." Şu iki el şöyle konacak. Bunları koymazsan olmaz.*

3-4. *(Ve'l-kademeyn) "İki ayak." Ayaklarımız parmaklarımızla beraber.*

5-6. *(Ve'r-rukbeteyn) "İki diz." İki el, iki diz, iki de ayaklar;*

altı...

7. *(Ve'l-cebheti) "Bir de alın; yedi." Bu yediyle secde olur.*

Elimizi koymadığımız vakit secde olmaz. Kolu olmaz, yahut bir hastalığı olur müstesna... Fakat başka zamanda, mutlaka ellerin yere konması lazım!

Alın nasıl yere konuyorsa, ayaklar da yere konacak. Bazen ayaklarını kaldıranlar da oluyor. Secdeye vardığı vakitte ayakları yere değmeyenler de oluyor. Bunun farkına da varmıyorlar alışmadıkları için. Bunlara dikkat edilmesi lazım!

Arada bir namaz kılana insana belki bir şey denmez ama, her gün bunu vazife edinmiş müslümanın fark etmemesi hatalı oluyor.

(Ve ref'u'l-yedeyni) Ellerin kaldırılması da yedi yerdedir:

1. (İzâ raeyte'l-beyte) “Beytullah’ı gördüğün zaman.”

Kâbe-i Muazzama’yı gittik. Beyti gördük. “Allahu ekber, Allahu ekber!” diyerek el kaldırılıp tekbir getirilir.

2-3. (Ve ale's-safâ ve'l-merveti) “Safa ile Merve’ye çıkınca.”

Safa’ya çıkılınca orada Kâbe-i Muazzama’ya karşı dönülür, eller kaldırılır, “Bi’smi’llâhi allahu ekber!” denir.

Merve’ye gelince de eller kaldırılır, Kabe’ye karşı dönülür “Bi’smi’llâhi allahu ekber!” denir.

4. (Ve bi-arafate) Bir de arafe günü Arafat’ta vakfe yaparken kibleye karşı eller kaldırılıp dua yapılır.

5. (Ve bi-cem’i) Müzdelife’de de öyledir.

6. (Ve inde remyi'l-cimâri) “Şeytan taşlarken el kaldırılır.”

Şeytan taşlandığı vakit, o taşların arkasından el kaldırılıp dua edilir.

7. (Ve izâ ukîmetü's-salâtü) “Namaza başlarken, iftitah tekbiri alırken eller kaldırılır.” Şafilere göre namaz aralarındaki tekbirlerde de eller kaldırılır.

e. Sahur Berekettir

Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

السَّحُورُ بَرَكَةٌ فَلَا تَدَعُوهُ وَلَوْ أَنَّ يَجْرَعَ أَحَدُكُمْ
جُرْعَةً مِنْ مَاءٍ فَإِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى
الْمُتَسَحِّرِينَ

(حم. عن أبي سعيد)

RE. 213/1 (Es-sahûru bereketün, felâ ted'ûhu velev en yecrea ehadüküm cür'aten mim mâin; feinna'llàhe ve melâiketehû yusallûne ale'l-mütesahhirîne.)

(Es-sahûru bereketün) “Sahur bereketidir. (Felâ ted'ûhu velev en yecrea ehadüküm cür'aten mim mâin) Öyle ise, bir yudum su içmekle de olsa, onu bırakmayın! (Feinna'llàhe ve melâiketehû yusallûne ale'l-mütesahhirîne) Çünkü, Allah ve melekleri sahur yiyene salât ederler.”

Oruç tutacağız. Fakat tembellik yapıp da kalkmamak için akşamdan yer yatarsak bu sahur olmaz. Bu sahur değildir. Sahur; gecenin yarısından sonra, sabahtan evvel, sabahın şafağı sökmezden evvelki olan vakittedir.

⁵ Ahmed ibn-i Hanbel, Müsned, c.III, s.12, no:11101; Heysemî, Mecmaü'z-Zevâid, c.III, s.359, no:4840; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

O vakit kalkar da abdest alır, birkaç rekât namaz kılar, yalvarır eder, arkasından da birkaç lokma yersen, velev ki bir yudum su olsun bunu içmek berekettir. Sana ertesi günkü orucunda kuvvet verir, metanet verir.

Hem Allah hem melekleri, geceleyin böyle bir iki lokma yemek için sahura kalkanlara ve o vakitte kalkıp yalvaranlara salât ederler. Cenab-ı Hak onlara mağfiret eder, rahmet eder. Melekler de onlar için istiğfar ederler.

f. Cömertlik

Ebü's-Şeyh ve İbnü'n-Neccâr, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

السَّخَاءُ خُلُقُ اللَّهِ الْأَعْظَمُ

(أبو الشيخ، وابن النجار عن ابن عباس)

RE. 313/2 (Es-sehâü hulüku'llâhi'l-a'zamü.)

(Es-sehâü) “Sehâ, cömertlik, (hulüku'llâhi'l-a'zam) Allah-u Teâlâ'nın huylarının en büyüğüdür.”

Huylarının hepsi büyük de, bu sehanın büyüklüğünü bize duyurmak için böyle buyrulmuş.

⁶ Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, c.II, s.341, no:3542; Ebû Nuaym, Ahbâr-ı İsfahan, c.II, s.178, no:482; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.337, no:15926; Câmiü'l-Ehâdîs, c.XIII, s.366, no:13319.

Şimdi nefsini besleyen, nefsinin heva ve arzularına tabi olan insanlar bu seha nimetinden mahrumdurlar. Bazen beş-on kuruş şu fakire bu fakire, yahut şu yere bu yere biraz hediye filan verebilir ama bu seha sayılmaz. Bunu herkes, hatta en fakir bir insan bile yapabiliyor. Seha bu değildir. Onun için, Peygamber SAS kendi yemedi, yedirdi; kendi içmedi, içirdi.

Ashab-ı kiram'ın hali de bize örnektir. Onlar dünyaya meydan okudular. Dünyanın bütün zenginlerine, zengin devletlerine karşı galebe çaldılar. O fakirlikleriyle beraber, yoksulluklarıyla beraber. Hiçbir şeyleri yoktu o mübareklerin. Fakat imanları o kadar kuvvetli idi ki, dünyanın devletleri, hazineleri onların karşısında dayanamadı. İman bu.

Onun için bu seha denilen ahlak, cibillîdir bir kere. İnsana daha Allah tarafından verilmiş küçük yaştan itibaren, bu alıştırılmış kendisine. Niçin? Biliyor ki Allah bire on verir. Evet bire on verir en aşağı. Onun için sehanın en güzel örneği köylülerimizdir. Eline buğday geçmiştir, ambarına koymuştur. Onu saklasa da toprağa atmasa olur mu? Avanaklık derler ona değil mi?

“—Aptal herif elinde tohumun da var, mevsimi de geldi, hala atmıyorsun onu toprağa. Ne sersem adamsın!” deriz.

Dikkat ederseniz onuektiğinde, toprağa attığında bire on alacaksınız, bire yirmi alacaksınız, gelecek senenin mahsulünü de eline geçireceksin. Ama ekmezsen gelecek sene açsın. Yığdın bu sene çoktu yığdın, belki gelecek seneye de kalır ama bir daha bulamazsın sonra.

Seha da böyledir. Elindeki parayı, elindeki mahsulü götürüp çakıllara atarsan, kumların içerisine atarsan, dağlara bayırlara atarsan mahvettin. Sulara dökersen bir şeye yaramaz. Ne sana ne başkasına bir şeye yaramaz. Ya! Onun yerini bulacaksın ve yerini de hazırlayacaksın, öyle atarsan ondan fayda göreceksin. Lalettayin atmak değil. Hazırlanmış, güvenilir yere atacaksın ki bire on, bire yirmi, bire otuz versin sana. Bire elli versin.

İşte bu paraları da harcamak, hayırlara harcamak da tıpkı böyledir. Ramazan ayı gelir, beş-on para zekâtımız vardır verecek,

“—Ahmet gel! Mehmet gel! Ali al! Veli al!”

Olur mu bu ya! Bu sana nerede fayda verecekse orasını ara bul!

“—Yoo! Dağıtayım da gitsin benden de nereye giderse gitsin!”

Sanki kurtuluyormuş gibi.

Onun için seha, Allah-u Teâlâ'nın huylarından, büyük bir huydur, ahlâkından bir büyük ahlâktır. Yani sen, Allah'ın ahlâkıyla ahlâklan ki müslüman olasın. Kâmil olasın, olgun olasın. Peygamberin de önünde... Dünya malına hiç iltifat etmemiş, geleni geldiği gibi dağıtmış.

Hatta bir gün Bilal-i Habeşi'nin RA'ın ziyaretine gitti Rasûl-i Ekrem Efendimiz SAS. Bilal-i Habeşi müezzinlerin başı ya. Onun ziyaretine gitti. Peygamber Efendimiz çok alçak gönüllü idi. Onun için İbrahim Hakkı Hazretleri;

“—Toprak gibi alçak gönüllüydü.” diyor,

Peygamber SAS’i överken.

Sen de mütevazı ol ki, Allah seni yükseltsin. Sen büyüklendikçe Allah seni düşürür aşağıya... Allah büyüklenenleri sevmez, mağrurları sevmez.

Mütevazı ol Peygamber SAS gibi. O Peygamberken bile ashabının ziyaretine gidiyor, Bilal-i Habeşi gibi bir zavallıyı ziyaret ediyor. Baktı ki Bilal fakir, baktı ki öbek öbek hurmalar var.

Bilal, şunun bunun bahçesinden kalan hurmaları toplamış. Hani bizde böyle tarlalar işlendikten sonra başak toplama derler, dökülenleri toplama... Sahibi bırakmış gitmiş de artık tarlaya mdökülenleri toplayanlara başak toplayıcıları derler. Hurmalarını adam ağaçtan alıyor, döküntüleri kalıyor aşağıda o döküntüleri toplamak suretiyle, fakirler de bununla idare ediniyorlar. Bilal de böyle bir miktar bir şeyler toplamış. Getirmiş evinde birkaç öbek yapmış. Peygamber SAS onun evine gidince;

“—Ya Bilal! Ne bunlar? Niye saklıyorsun bunları?” diye sordu.

“—Yâ Rasûlallah, size gelecek misafirlere ikram etmek için hazırladım. Hane-i saadette bazen bir şey bulunmayıverir de gelen misafirler mahrum kalmasın diye onlar için hazırladım.”

“—Yâ Bilâl, enfik enfik! Dağıt, dağıt! Bana gelen misafirlerin rızkını Allah verir.” buyurdu.

Dağıt! Onların dışında boş laflar bunlar.

Allah bizi affetsin. Onun için sen çok oku Peygamber SASin menkıbelerini, hayatını, onu örnek edinmek için gayret et!

Maşaallah çalışan arkadaşlar var, güzel güzel eserler tertip ediyorlar. Şimdi İmam-ı Şa'ranî'nin bir kitabını birisi tercüme etmiş. Duydum da orda Peygamberin adabını güzel anlatır.

“—Aziz kardeş, nasıl yemek yiyordu o Peygamber SAS?”

Affet yâ Rabbi! Bizim bu saltanatımızın önüne geçilir mi acaba, masalar, envai çeşit tabaklar, kaşıklar, bıçaklar önümüzde... O Peygamber SASin bir gün önüne bizim kasnak dediğimiz sofranın altına konulan bir şey getirdiler ki, azıcık şöyle yüksekte olsun da Rasul-i Ekrem biraz zahmet çekmesin, daha rahat yer diyerekten.

Rasul-i Ekrem kaldırttı onu;

“—Benim soframı getirin, yere koyun!” dedi. Sonra buyurdu ki:⁷

أَكَلُ كَمَا يَأْكُلُ الْعَبْدُ

RE. 4/7 (Âkilü kema ye'külü'l-abd) “Kulun yediği nasılsa, ben de öyle yerim!” dedi.

⁷ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.200, no:7812; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.587, no:14227; Ebû Ümâme RA'dan.

Hennâd, *Zühd*, c.II, s.412, no:801; Amr ib-i Mürre Rh.A'ten.

Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.283, no:14428; Ebû Cuhayfe RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.341, no:1362; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.197, no:5975; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.X, s.417, no:19554; Yahya ibn-i Ebî Kesir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.232, no:40710; Câmiü'l-Ehâdîs, c.I, s.33, no:28.

Böyle saltanata, saltanat da değil de önemsiz bir şey ama, ona bile iltifat etmiyor Rasul-i Ekrem SAS.

Tefsiri çok okuyun! Hele Hamdi Efendi'nin tefsiri geniştir, çok malumat var içerisinde... O gecelerinizde hiç olmazsa yarım saat, bir saat ayırın da bu tefsirleri okuyun. Çok güzel malumatlara rast geliyor insan. Bugün okuduğum Hamdi Efendi'nin, küçük Hamdi Efendi'nin tefsirinin, Kur'an tefsirinin 1472'nci ve 1473'üncü sahifeleri ve evveli ve ahiri de daha lüzumlu, şimdi ahirindekini okuyayım.

Şimdi hristiyanlar bize karşı övünüyorlar;

“—Bizim dinimiz çok yüksek, çünkü bizim Peygamberimiz Allah'ın oğlu. Allah'ın oğlu elbette Allah'ın kulundan a'lâdır.” diyorlar.

Çünkü Cenab-ı Hak Peygamber SAS'den (bi-abdihî) *“Allah'ın kulu” diye bahsediyor. Çünkü Peygamber SAS öyle istedi.*

“—Seni nasıl öveyim?” dedi.

“—Kulunum yâ Rabbi, kulluğumla öv beni!” dedi.

Şimdi diyor ki hristiyan:

“—Sizin Peygamberiniz Allah'ın kulu. Kitabınız da diyor işte. Bizim Peygamberimiz de Allah'ın oğlu. Tabi ki Allah'ın oğlu Allah'ın kulundan üstündür.” diyor.

İncil'in kendisinde bu yok. Onu sonradan içine katmışlar, fakat aldanmışlar. Çünkü Allah'ın oğlu olması, Allah'ı Allahlıktan çıkarır, Allah olamaz. Bu şirkin ta kendisidir.

Çünkü bütün mülk, İsa'sı da Musa'sı da hepsi içine dahil olmak üzere Allah-u Teâlâ'nındır. Kimsenin değil.

لِلّٰهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

(البقرة: ٢٨٤)

(Li'llâhi mâ fi's-semâvâti vemâ fi'l-ardı)
[Göklerdekilere ve yerdekilerin hepsi Allah'ındır.] (Bakara, 2/284)

Yerde gezen ne var, hepsi Allah-u Teâlâ'nındır. Binaen aleyh, Allah ne kul itti haz etmiştir, ne evlat itti haz etmiştir. Ne anası vardır, ne babası vardır. Kul huvalah'ımız yeter artar bize... Öyleyse sen sakın aldanma bu sözlere!

Hatta, Hamdi Efendi diyor ki: Bu İncili Türkçe'ye çevirmişler 15'inci mi dedi 115'inci mi maddesinde bunu böyle yazarlarken ne büyük gaflete düştüklerini kendisi güzelce izah ediyor orada. Onu uzun boylu izah etmiş, ben şimdi onu yapamayacağım. Okumanızı tavsiye ederim. Bir.

İkincisi; sünnet bahsinde ki, gelecek dersimizde gelecektir inşaallah yahut birkaç ders sonra; sünneti izah ederken;

“—Sünnet iki kısımdır; diyor. Bir sünnet vardır ki, bir peygamberden gelmiştir.

Hangi peygamber olursa olsun peygamberlerden birisinin bize bıraktığı sünnettir. İbrahim AS'dan sünnet olmak bize kaldığı gibi. Bir de zamanın hükümdarlarının yahut meşayihinin,

büyük kimselerin bıraktıkları adetler vardır ki, onlar da onların sünnetidir.

Dikkat edin! Bir sünnet vardır ki, farza dahildir. Bir sünnet vardır ki, farza dahil değildir. O sünnet ki farza dahildir, onun Kitabullah'ta aslı vardır. O sünneti almak hidayettir, terki dalâlettir.

Bakalım tefsire dedik. Bu sünnetlerin kökü nereden geliyor? Sure-i Nisâ'da buyruluyor ki:

وَلَا ضَلَّٰلَهُمْ وَلَا مَنِّينَهُمْ وَلَا مُرَنَّهُمْ فَلْيُبَيِّتْكَنْ أَذَانَ
الْأَنْعَامِ وَلَا مُرَنَّهُمْ فَلْيُغَيِّرَنَّ خَلْقَ اللَّهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ
الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا
مُبِينًا

(النِّسَاء: ١١١)

Şeytan dedi ki: (Ve leudillennehüm ve leumenniyennehüm ve leamu-rannehüm feleyübettikünne âzâne'l-en'àmi, ve leâmürannehüm feleyugayyirunne halka'llâhi) “Onları mutlaka saptıracağım, mutlaka onları kuruntulara sokacağım ve onlara emredeceğim de putlara adak için hayvanların kulaklarını yaracaklar.

Yine onlara emredeceğim de Allah'ın yarattığını değiştirecekler.” (Ve men yettahizi's-şeytâne veliyyen min dûni'llâhi fekad hasire hüsrânen mübînâ.) “Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı

dost edinirse, şüphesiz o apaçık bir hüsrana düşmüştür.” (Nisâ, 4/119)

“—Allah-u Teâlâ’nın verdiği hilkatı değiştirmek için onları kandıracağım. Süsleyeceğim, püsleyeceğim, o hayatı onlara daha güzel göstereceğim. Senin yarattığın hilkatı onlara değiştireceğim.” diyor.

Acaba nedir bunlar, filan diye tefsirini okumaya başladık. 1472 ve 1473’üncü sayfelerinde. İkinci cilt. Hamdi Efendi’nin tefsirinde. Orada birçok şeyler saymış. Tağyir.

Şimdi Cenab-ı Hakk’ın bizi yarattığı bir hilkatimiz var ya, şu anadan doğma bir kılığımız var. Boyumuz, posumuz. Kulağımızı kessek... “Bu burada fazladır!” diyerekten. Buna hilkatı değiştirmek derler. “Burnumuz burada pek yakışmıyor, bunu buradan kaldırsak!” desek. Bu hilkate mugayirdir.

“—Bu parmaklarımız fazladır.” diye kessek bu da hilkate mugayirdir. Bunların bir lüzumu var ki, Cenab-ı Hak bunu böyle yaratmış. Bak ne güzel tutuyor, kıvrılıyor, her şeye imkânı olan bir şey. Yapamayız.

Bizim için yapmamızı ön gösteren Halil İbrahim AS var. İbrahim AS, bizim peygamberimiz. O sünnet olmayı tavsiye etmiş, şimdi sünnet oluyoruz.

“—Niye kesiyoruz bu sünnetliği? Bak gâvurlar kesmiyor. Biz neden kesiyoruz onu? O da değişiklik oluyor, kesme var. Atıyor onu oradan, eksiltiyoruz.”

Ha buna İbrâhim AS bize öncülük etti. “Bu kesilmesi lazımdır!” dedi. Onun sünnetine ittibâen kesiyoruz. Bu hilkati onun için değiştiriyoruz.

Meselâ, tırnaklarımızı kesiyoruz. O da Peygamber SAS Efendimiz’den kalma bir sünnet. Avret yerlerimizdeki tüyleri kesiyoruz. Bunlar Peygamber Efendimiz’den kalma sünnetler. Dişlerimizi misvaklıyoruz. Bu da ondan kalma sünnetlerdir. Bunların her birinin ayrı ayrı hikmeti var.

Bu tıraşsızlık 40 günü geçerse günah olur. Yani bir arpa boyunu geçti miydi edep yerlerindeki tüyler, kesilmezse haram olur, günah olur. 40 güne bırakmamalı. 15 günde, 20 günde, hiç olmazsa ayda bir onlar temizlenmelidir. Onların temizlenmesinde çok faydalar vardır. Onlar pislik yerleri oluyor, mikrop yerleri oluyor. Onların temizlenmesi şart. Çünkü saklı, gizli yerlerde kokular, taaffünler yapar.

Hristiyanlar yıkanmayı bilmedikleri için, o kokuları giderecek koku icad etmişler. Kokunun icadı, kendi pis kokularını kaybetmek içindir. Müslümanın öyle şeye ihtiyacı yok. Onu kendisi güzelce temizler.

Bazen hamamlarda rast geliniyor. Bakıyorsun koskoca delikanlı koltukaltları hiç bıçak görmemiş, uzamış karış karış...

Ne çirkin şey. Hiç mi müslümanlıktan bir şey duymadın, babandan-dedenden de mi hiçbir şey görmedin? Görmediysen de insanın hilkati, aklı temizliği ister. Bu temizliğe muhaliftir.

Bunu kesmek hem sünnettir, hem sevaptır hem de sıhhat iktizasındadır.

Peygamber SAS Efendimiz:

“—Müşriklere muhalefet ediniz. Sakallarınızı salınız, bıyıklarınızı da kırpınız.” buyurmuştur.

Şeytan ise size Allah’ın yarattığını değiştirmenizi emreder:

“—Sakallarınızı keserseniz yüzünüz temiz olur, gençliğiniz güzel olur, şu olur bu olur” diye aldatır sizi.

Sakallarınızı, bıyıklarınızı kestirir.

“—Sakalları, bıyıkları kesmek hilkati tağyirdir.” diyor.

Ben demiyorum ha. Hamdi Efendi diyor. İşte sayfasını da söylüyorum sana, 1473’üncü sayfasında bu söz aynen: “Sakalını, bıyığını kazımak hilkati tağyirdir.”

Ama bugün karılarımız bile şeytana yardımcı olduklarından sakallıları sevmezler. Bırakmak istedin mi, geçen bir arkadaş boşanmaya kadar varmışlar. “Ben boşanıyım senden!” demiş. Bilmiyorum o arkadaş geldi mi? Soruyor bana:

“—Hocaefendi karı bana böyle diyor. Boşanacak benden. Ne yapalım?”

“—Ben karışmam öyle şeylere...” deyip başımızdan savdık. Tabi şimdi vazife iktizasını bazı kimseler için belki tıraş olmaları mecburî ise de, insanların hepsi bugün eşit değildir. Kendi çalışıyor, maiyetinde adamları var, serbest hayatta çalışıyor. Serbest hayatta

olduğu için sakalını salmakta da serbesttir. Kimse bir şey diyemez. “Sen sakallısın gelme!” diyen olamaz. Serbest bir hayatın sahibidir. E bunun bırakmaması, onun da bid’atı, onu da bilmem. Allah affetsin...

İşte onun için zühdü takva bütün peygamberlerin tavsiyesidir. Allah’ın rızası takvadadır. Takva, Allah’tan korkmakla ve Peygamber SAS’in yolunda gitmekle elde edilir. Allah’tan korkan adam peygamberin yolunda gider. Peygamberin yolunda giden de, peygamberin izinde giden de peygamberin yaptığı gibi yapar.

Peygamber SAS’in izinde gitmek demek, Peygamber’in yaşadığı hayatı yaşayabilmek demektir. O müslümanlığı nasıl yaşadıysa, onun devrindeki Ashab müslümanlığı nasıl yaşadıysa bugünkü müslüman da aynı hayatı yaşamak mecburiyetindedir.

Şu dilsizlerimizin cemiyeti var. İşte onlara, sağırlara, dilsizlere bakıyorlar, öğretiyorlar. Geçen hafta rast geldim. Bir sürü çocuk böyle gidiyorlar. Denize götürüyorlarmış. “Ne bunlar?” dedim. “Bunlar dilsizlerdir” dediler. Bir sürü ama. Banyoya götürüyorlarmış deniz banyosuna. Çok şükür bunları da himaye edebilen bir gurup, cemiyet var imiş.

Bugün de bize iltica etmişler. Şöyle bir mektup da yollamışlar:

“—Bizim cemiyetimize de elinizden gelen bir yardımı yaparsanız, memnun oluruz.”

Onlar da Allah'ın kullarıdır. Allah onları da öyle yaratmış. Bizi de öyle yaratsaydı ne yapardık? Hadi bul bakalım! Hangi doktor bizim kulağımızı açacak, hangi doktor dilimizi açacak. Bu Allah'ın kudretindedir.

Onun için bu gibi zayıf, biçarelere ki, yukarıda da geçti ermile dedikleri bir muhtaç dul kadına, miskine yardım etmek lazım gelirken, bugün bunların dili de kulağı da yok. Biçaredirler yani. Orada az-çok bir şeyler öğretiyorlar, öğrettikleri sayesinde hayatlarını koruyabiliyorlar.

Dün bir hafız getirdiler. Şurada genç bir çocuk. Unuttum adı

da Mehmet'miş. Burada bir kurs var orada okuyor. İki gözü görmüyor. Ama iki gözü görmemesiyle beraber Kuran'ın hafızı olmuş. Ne güzel oluyor o. İşte hocası karşısında bir kere okuyor, bir daha okurken onu yerleştiriyor içeriye. "Ben okuyayım sen dinle!" diyor. Belki bir hatası çıkıyorsa onu da düzeltiyor. Bakıyorsun bir iki sene zarfında mükemmel bir hafız. Artık öteki hafızlar gibi değil. Unutmuyor da artık. Çünkü gözlerini alınca Cenab-ı Hak gönlüne açıklık vermiş, gönlünün açıklığı sayesinde kazanıyor.

Bunlara bakmak elbette müslümanların müslümanlık iktizası vazifeleridir. E bunlar da az bir şeyle olmaz ki bugün. Bizim kendi evladımız bir senede neye mal oluyor bize, herkes bilir bunu.

E bunlar da cemiyetin malıdır. Onun için cemiyetin bunu artık söyletmeye lüzum

kalmadan halletmesi lâzım!

Yalnız bu değil de her şeyimizde elbirliği olmazsa, bu işlerin hiçbirisi olmaz. Elbirliği olduğu takdirde Allah, Cenab-ı Hak hepimize yardım eder. Onun için sen şeytanın yolunu bırak da aziz kardeş, Peygamber SAS'ın yolunda, onun ashabının yolunda gitmeye bak. O nasıl yaşıyorsa öyle yaşamaya çalış.

g. İstihare İçin Tesbihler

Kusurlarımız için her gün yatmadan evvel hiç olmazsa 100 defa istiğfar edelim. Hiç olmazsa Peygamber SAS'e 10 az, 100 defa da salat ü selâm getirelim. Hiç olmazsa Kur'an-ı Azimüşşan'ı okumayı biliyorsak, Kuran okuyalım. Bilmiyorsak. *Kulhuvalah'ı okuyalım. Hiç olmazsa 100 defa da onu okuyalım.*

Bir istihare gördüm, çok hoşuma gitti. Bazı insanlar sıkışıyor da rüyasına müracaat ediyor:

“—Yâ Rabbi bana hayatımdaki şu işin nasıl olacağını rüyada göster” diyor.

Tabii bunun çeşitli yolları var. Fakat bunda herkes muvaffak olamıyor. Çünkü dünyaya o kadar dalmışız ki, ağızımız söylüyor fakat içimize bir şey geçmiyor.

Onun için demiş ki o zat; 100 kere istiğfar edecek ve istiğfarla beraber:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ
أَكْبَرُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(Sübhàna'llâhi, ve'l-hamdü li'llâhi, ve lâ ilâhe illa'llâhu, va'llâhu ekber, ve lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi'l-aliyyi'l-azîm.) [Allah bütün noksan sıfatlardan münezzehtir, bütün hamdler ona mahsustur. Allah'tan başka ilâh yoktur, Allah en büyüktür. Azamet sahibi Yüce Allah'tan başkasında Güç kuvvet ve kudret yoktur.]⁸ desin diyor 100 kere.

Arkasından 100 kere

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ
الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(Lâ ilâhe illa'llâhu vahdehû lâ şerike leh, lehü'l-mülkü ve lehü'l-hamdü ve hüve alâ külli şey'in kadîr.) [Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur; o tektir, ortağı yoktur. Mülk onundur, hamd ona mahsustur ve o her şeye kâdirdir.]⁹ desin.

100 defa da Kulhuvallah'ı okusun:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ
وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(الإخلاص: ١ - ٤)

⁸ “Allah-u Teâlâ'yı noksan sıfatlardan tenzih eder, kemal sıfatlarla tavsif ederim. Bütün hamdler Allah'a aittir. Allah'tan başka ilâh yoktur. Allah en büyüktür. Yüce ve azametli olan Allah'ın gücünden ve kuvvetinden başka güç ve kuvvet yoktur.”

⁹ “Bir olan ve ortağı olmayan Allah'tan başka ilah yoktur. Mülk onundur, hamd (övgü) onadır. Diriltir ve öldürür. O her şeye kâdirdir.”

(Kul huva'llàhu ehad. Allàhu's-samed. Lem yelid. Ve lem yûled. Ve lem yekûn lehû küfüven ehad.) [De ki: O, Allah birdir. Allah sameddir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. Ona denk hiçbir varlık yoktur.] (İhlâs, 112/1-4)

100 defa da;

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰى
اٰلِهٖ وَصَحْبِهٖ وَسَلِّمْ

(Allàhümme salli alâ seyyidinâ muhammedini'n-nebiyyi'l- ümmiyyi ve alâ âlihî ve sahibihî ve sellim.) [Allah'ım, efendimiz olan ümmî peygamber Hazret-i Muhammed'e ve onun ailesine ve ashabına salât ve selâm olsun.] desin. Oldu 4.

505 kere de:

لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

(Lâ havle ve lâ kuvvete illâ bi'llâhi'l-aliyyi'l-azîm) [Allah'tan başka güç kuvvet sahibi yoktur, bütün güç kuvvet Allah'ın elindedir.

Her şey onun gücüyle, kuvvetiyle, müsaadesiyle olur.]¹⁰ desin.

¹⁰ Ibn-i Mâce, Sünen, c.2, s.1276, Dua 34/16, no:3878, Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan.

Ibn-i Hibbân, Sahîh, c.3, s.226, no:946, Sa'd ibn-i Ebî Vakkas RA'dan.

Taberânî, Mu'cemü'l-Evsat, c.1, s.299, no:1003, Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Ebû Nuaym, Hilyetü'l-Evliyâ, c.5, s.33, Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.15, s.1376, no:43612.

İki rekât namaz kılsın. İstiharenin bir duası var. O duasını da okusun. O duayı beceremiyorsa kısa olaraktan:

“—Yarabbi! Ben bilmem ki işin sonunu, sen bilirsin. Bu işim hayırlı ise bana göster, hayırsızsa bunu benden uzak eyle!” diye bir de yalvarsın Cenab-ı Hakk’a... Konuşmadan yatsın sağına... İnşâallah, umulur ki Cenab-ı Hak ona bu işin hayırlı veya hayırsız olduğunu kendisine beyan eder.

Allah kusurlarımızı affetsin... Tevfikat-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Gelecek dersimizde yine seha ve sünnet meselesini de konuşuruz inşallah, Cenâb-ı Hak nasib ederse...

Li’llâhi’l-fâtiḥah!

Mehmet Zahid Kotku

15. 08. 1971 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU / Hadis Dersleri’ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

